

V Bruselu dne 26.2.2026
SWD(2026) 103 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

[...]

Průvodní dokument k

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady

**o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům
souvisejícím s palnými zbraněmi a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady
(EU) 2024/1260**

{COM(2026) 102 final} - {SEC(2026) 102 final} - {SWD(2026) 102 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů návrhu směrnice o boji proti obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
<p>Obecným problémem v EU je, že násilí související s palnými zbraněmi ohrožuje bezpečnost občanů EU. Počet trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi nebo případů, kdy byly ke spáchání trestného činu použity palné zbraně, je stále vysoký a na mnoha místech v EU roste. Tento problém přímo souvisí s vysokou dostupností nedovolených palných zbraní na území EU, nicméně nedostatek harmonizovaných údajů neumožňuje tento jev přesně vyčíslit. Očekává se, že po skončení konfliktu na Ukrajině nebo jeho stabilizaci vysoká dostupnost nedovolených palných zbraní vzroste.</p> <p>Trestněprávní rámec, který se týká těchto trestných činů, je na úrovni EU fragmentovaný. Členské státy mají různé definice trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi a různé sankce. Tyto rozdíly v právní úpravě mezi členskými státy brání přeshraniční spolupráci a negativně ovlivňují vyšetřování a stíhání trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi. Výše sankcí navíc nejsou ve všech členských státech dostatečně účinné a odrazující. Tyto problémy se budou zhoršovat v důsledku nových technologií, jako například 3D tisk, které zvyšují dostupnost palných zbraní soukromé výroby.</p>
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
<p>Obecným cílem je zlepšit ochranu obyvatel Unie před hrozbou, kterou představují nedovolené palné zbraně. Pozornost by se měla soustředit na zvýšení úrovně bezpečnosti našich občanů a snížení počtu trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi.</p> <p>K dosažení tohoto obecného cíle stanoví iniciativa čtyři konkrétní cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usnadnit vyšetřování a stíhání trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi, • zajistit prosazování práva v oblasti trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi, které obstojí i v budoucnu, • zajistit účinné, odrazující a přiměřené druhy a výše sankcí za trestné činy související s palnými zbraněmi, • zlepšit spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci a harmonizovaný sběr údajů o trestných činech souvisejících s palnými zbraněmi.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?
<p>Opatření na úrovni Unie přinesou jasnou přidanou hodnotu v boji proti trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi, které mají obvykle nadnárodní rozměr, ve srovnání s tím, čeho mohou členské státy dosáhnout samy. Harmonizací právních definic, sblížením úrovně sankcí a stanovením nástrojů a povinností pro přeshraniční spolupráci mezi členskými státy opatření na úrovni Unie vytvoří harmonizovanější rámec s minimálním stupněm harmonizované ochrany před trestnými činy souvisejícími s palnými zbraněmi. To usnadní přeshraniční spolupráci alepší vyšetřování a stíhání. Dále to zajistí prosazování práva pomocí začlenění nových technologií, které obstojí i v budoucnu.</p> <p>Opatření na úrovni Unie budou přínosem i pro další cíle politiky EU, neboť trestné činy související s palnými zbraněmi často souvisejí s jinými druhy trestné činnosti, jako je praní peněz, terorismus, obchodování s drogami, násilné trestné činy, padělání nebo jiné formy organizované trestné činnosti, proti nimž EU v posledních letech přijala řadu právních</p>

předpisů. Účinnější právní předpisy by přispěly k účinným strategiím prosazování trestního práva a celkově by zlepšily bezpečnost občanů Evropské unie.

B. Řešení

Jaké legislativní a nelegislativní možnosti politiky byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?

V posouzení dopadů jsou analyzovány čtyři možnosti politiky:

- **Možnost 1** zahrnuje **soubor nelegislativních opatření**, jejichž cílem je vyjasnit stávající právní rámec a prosadit uplatňování pravidel členskými státy. Cílem opatření je rovněž podpora přeshraniční spolupráce mezi členskými státy a agenturami EU. Tato opatření se zaměřují na doporučení klást větší důraz na nové technologie, jako například 3D tisk, a zavést minimální soubor údajů o zabavených palných zbraních v členských státech.
- **Možnost 2** předpokládá **legislativní opatření** s cílem harmonizovat kriminalizaci **hlavních trestných činů v oblasti palných zbraní** (nedovolené obchodování, nedovolená výroba, nedovolená úprava označení a nedovolené držení palných zbraní) sladěním definic a stanovením minimální horní hranice trestní sazby. Cílem právních předpisů je zlepšit vyšetřování, stíhání a odsouzení u trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi. Harmonizovaný rámec usnadní přeshraniční spolupráci. Tato možnost rovněž předpokládá legislativní zaměření na nové technologie, které umožní donucovacím orgánům aktivně řešit hrozby, nikoli pouze na ně reagovat. Kromě toho legislativní opatření zahrnuje požadavky na vytvoření harmonizovaného minimálního souboru údajů o zabavených palných zbraních a zasílání údajů o zabavených zbraních do Evropské platformy pro palné zbraně. Stanoví rovněž povinnost členských států pět let po provedení směrnice v rámci jejího hodnocení shromažďovat údaje o obchodování s palnými zbraněmi a oznamovat je Komisi. V neposlední řadě legislativní opatření zahrnuje zvláštní opatření týkající se požadavku, aby členské státy zřídily národní kontaktní místo pro palné zbraně, a tím dále zlepšily přeshraniční spolupráci.
- **Možnost 3** předpokládá **kombinaci legislativních a nelegislativních opatření**. V podstatě by se jednalo o tatáž legislativní opatření, která jsou popsána v možnosti 2, s dodatečným vyjasněním toho, jak se širší trestné činy související s palnými zbraněmi slučují s hlavními trestnými činy. Legislativní opatření by navíc byla rozšířena o nelegislativní opatření, jejichž cílem je podpořit provádění legislativních opatření. Důraz by byl kladen na sdílení získaných zkušeností souvisejících s novými technologiemi a na usnadnění společného testování plánů souvisejících s těmito novými technologiemi. To by navíc rovněž usnadnilo spolupráci mezi justičními orgány zřízením pracovní skupiny pro výměnu informací.
- **Možnost 4** vychází z opatření popsanych v možnosti 3 a rozšiřuje jejich rozsah. **Legislativní opatření** se týkají nejen hlavních trestných činů v oblasti palných zbraní, ale i dalších **trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi**, jako je nedovolené uschopnění znehodnocených zbraní, nedovolené zprostředkování, porušování zbrojního embarga a pochybení v souvislosti s vedením záznamů a udělováním licencí. Tato možnost dále stanoví povinnost, aby členské státy každoročně shromažďovaly a oznamovaly Komisi údaje o obchodování s palnými zbraněmi.

Upřednostňovanou možností je **možnost 3**, jelikož řeší všechny zjištěné problémy a cíle přiměřeným a účinným způsobem. Možnost 1 sama o sobě není považována za dostatečně účinnou, protože nelegislativní opatření nebudou dostatečným impulsem k významné změně. Možnost 2 by řešila všechny problémy a cíle, je však považována za méně účinnou vzhledem k nedostatku další podpory pro její provádění. Možnost 4 je považována za účinnou pro

dosažení stanovených cílů, ale její provádění představuje pro členské státy nepřiměřenou zátěž.

Kdo podporuje kterou možnost?

Zúčastněné strany měly na možnosti politiky různé názory, přičemž některé z nich upřednostňovaly nelegislativní cestu a uváděly, že řešení trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi by mělo zůstat v pravomoci jednotlivých států, zatímco jiné podporovaly legislativní iniciativu zaměřenou na široký okruh trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi. V tomto ohledu se zdá, že upřednostňovanou možností je ta, která s největší pravděpodobností sladí různá stanoviska.

Obecný trend v průběhu veřejné konzultace naznačuje, že členské státy podporují legislativní iniciativu s cílem harmonizovat různé definice, včetně kriminalizace nedovoleného vytváření, držení a šíření materiálů duševního vlastnictví (plánů) pro 3D tisk. Obecně se ukázalo, že ze zúčastněných stran legislativní iniciativu nejvíce podporují orgány veřejné správy. Mnohé členské státy navrhovaly přístup spočívající v kombinaci možností, zejména pokud jde o harmonizaci druhů a výše sankcí.

Proti této iniciativě se nejvíce vyslovovala část občanů EU a občanů zemí mimo EU, nicméně analýza odpovědí ukazuje, že mnozí z nich možná plně nepochopili cíle iniciativy: řada občanů tuto iniciativu kritizovala s tím, že EU by se neměla zaměřovat na občany dodržující zákony a legální vlastníky, ale spíše na posílení reakce v oblasti prosazování práva a na nelegální trh. A právě tyto dvě věci patří mezi cíle této iniciativy.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Upřednostňovaná možnost politiky by odstranila rozdíly mezi trestněprávním rámcem členských států tím, že by se na úrovni Unie harmonizovaly definice různých trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi a minimální horní hranice trestní sazby. To by pachatelům bránilo ve využívání mezer a nedostatků pro své činnosti. Harmonizace trestního rámce by zlepšila přeshraniční spolupráci mezi členskými státy a usnadnila vnitrostátním orgánům vyšetřování a stíhání příslušných trestných činů.

Upřednostňovaná možnost politiky by rovněž zavedla minimální soubory údajů a sdílení údajů o zabavených zbraních s Evropskou platformou pro palné zbraně při Europolu, což by zlepšilo dostupnost a kvalitu údajů, a tím i analýzu hrozeb a vyšetřování, čímž by se usnadnila přeshraniční spolupráce a řízení budoucích politických opatření. Upřednostňovaná možnost politiky by dále řešila rostoucí hrozbu palných zbraní soukromé výroby, které je obtížnější vysledovat a které lze snadno vyrobit podle návodu nalezeného na internetu.

Upřednostňovaná možnost politiky by pomohla snížit vysoký počet nedovolených palných zbraní v oběhu a přímo by zlepšila bezpečnost občanů Evropské unie.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Upřednostňovaná možnost politiky by vedla k účinnějšímu vyšetřování a širšímu rozsahu trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi a hlavními součástmi. Souvisejícími náklady by byla potřeba dalších zaměstnanců v členských státech pro provádění případného vyššího počtu vyšetřování a stíhání trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi. Tyto náklady byly odhadnuty na 4 069 175 EUR ročně pro všechny členské státy přinejmenším za prvních

pět let.

Očekává se, že správní náklady forenzních oddělení členských států v závislosti na počtu zabavených palných zbraní porostou. Tyto náklady byly odhadnuty na 574 564 EUR ročně, pokud jde o správní náklady na balistické zprávy ve všech 27 členských státech, a dalších 332 107 EUR ročně, pokud jde o balistické zprávy týkající se digitálních plánů.

Odhadované správní náklady na úplné zřízení a rozvoj národních kontaktních míst pro palné zbraně ve všech 27 členských státech dále činí 12 070 917 EUR a na harmonizaci údajů souvisejících s palnými zbraněmi ve vnitrostátních databázích činí 10 800 000 EUR ve všech 27 členských státech.

Harmonizace trestněprávního rámce EU pro trestné činy související s palnými zbraněmi přispěje ke snížení ekonomických nákladů na násilí páchané palnými zbraněmi v Evropské unii. Přestože neexistuje žádný přesvědčivý výzkum ekonomických nákladů na násilí páchané palnými zbraněmi v EU, podle analýzy kombinující výzkum provedený v rámci projektu INSIGHT financovaného EU a výzkumu nákladů na jeden konkrétní případ střelby ve Švédsku se náklady spojené se střelbou pro švédskou společnost odhadují na přibližně 120 až 140 milionů EUR za první pololetí roku 2024. Tento údaj je čistě teoretický, protože vychází z hypotézy, že náklady na tuto jednu konkrétní střelbu lze extrapolovat a použít na všechny střelby, ke kterým došlo ve Švédsku v první polovině roku 2024. Nicméně ukazuje, že náklady na násilí související s palnými zbraněmi jsou sice obtížně odhadnutelné, ale nikoli zanedbatelné.

Jaký bude dopad na podniky, malé a střední podniky a mikropodniky?

Upřednostňovaná možnost politiky by neměla žádný negativní dopad na legální trh. To by přineslo prospěch podnikům, zejména malým a středním, protože by je to chránilo před nekalou konkurencí v podobě nezákonné činnosti, která negativně ovlivňuje obraz celého odvětví a vede ke ztrátě zisku.

Kriminalizace nedovolené výroby, držení a šíření digitálních plánů a tištěných kopií pro účely výroby palných zbraní nebo hlavních součástí by napomohla legálnímu podnikání tím, že by chránila duševní práva, která vlastní s ohledem na modely nebo inovace.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Celkové roční náklady na dodatečné zaměstnance v členských státech, kteří budou provádět vyšetřování a stíhání případů trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi, jakož i dodatečné správní náklady forenzních oddělení se odhadují na přibližně 135 000 000 EUR pro všechny členské státy během prvních pěti let.

Odhadované jednorázové náklady na úplné zřízení a rozvoj národních kontaktních míst pro palné zbraně a harmonizaci údajů o palných zbraních ve vnitrostátních databázích ve všech 27 členských státech činí 22 870 917 EUR.

Upřednostňovaná možnost politiky zahrnuje opatření na zavedení harmonizovaného minimálního souboru údajů o zabavení palných zbraní. Některé členské státy by musely reorganizovat své databáze, aby mohly harmonizovaný soubor údajů zavést.

Očekávají se jiné významné dopady?

Tato iniciativa rovněž přispěje k boji proti jiným formám trestné činnosti, jako je praní peněz, terorismus, daňové podvody, padělání dokladů nebo jiné formy organizované trestné činnosti, proti nimž EU v posledních letech přijala řadu právních předpisů. Vzhledem k tomu, že

trestné činy související s palnými zbraněmi často souvisejí s těmito trestnými činy, účinnější právní předpisy by přispěly k účinným strategiím prosazování trestního práva a celkově by zlepšily bezpečnost občanů Evropské unie.

Tato iniciativa bude mít zvláštní dopad na mladé občany, neboť nedovolené palné zbraně přispívají ke znepokojivému jevu, kdy jsou mladí Evropané vtahováni do trestné činnosti a sami jsou obětmi násilí páchaného palnými zbraněmi.

D. Návazná opatření

Kdy bude politika revidována?

Pět let po provedení směrnice, s přihlédnutím k době potřebné pro provádění a pro shromáždění údajů.